

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲི་རྩེ་གཙོང་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

《金剛般若波羅蜜經》

中藏對照

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་གཅོད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

《金剛般若波羅蜜經》

中藏對照

༡༡། ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་དུ། ཡུཊ་བཟློན་ཀམ་རྩུ་པར་མི་ཉན་མ་མུ་ཡན་སྟེ།

པོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

《金剛般若波羅蜜經》

姚秦天竺三藏鳩摩羅什譯

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་ཀྱལ་བྱ་ཀྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀྱན་དགའ་

如是我聞： 一時， 佛在舍衛國祇樹給孤獨園，

རབ་ན། དགོསོང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱལ་བཅུ་དུའི་དགོསོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་

與大比丘眾千二百五十人俱。

ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲིའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ཤས་ཐབས་དང་ཆོས་གོས་སྒྲིལ་གསོལ་ཏེ། ལྷུང་བ་ཟེད་བསྐྱམས་ནས་

爾時，世尊食時， 著衣持鉢，

མཉན་ཡོད་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་གྱི་ཕྱིར་གཤེགས་སོ། །

入舍衛大城乞食。

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་གྱི་ཕྱིར་གཤེགས་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་ཏེ། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་དེ།

於其城中，次第乞已， 還至本處， 飯食訖，

ཟས་ཀྱི་མའི་བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ནས་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་བཞག་ནས། ཞལ་བསེལ་ཏེ་གདན་བཞག་མས་པ་ལ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་སྒྲིལ་

收衣鉢， 洗足已，數座而坐。

དང་པོར་བསྐང་ཞེ། དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞགས་སོ། །

དེ་ནས་དགོསོང་མང་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་བྱ་གའ་ཆལ་ཏེ་ལན་

གསུམ་བསྟོར་བཟུས་ནས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །

ཡང་དེའི་ཆོ་རྒྱུད་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་འདུག་གོ། །

དེན་མ་ཆོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་སྒྲན་ལས་ལངས་ཏེ་སྒྲོ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བརྩུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་

長老須菩提在大眾中即從座起，

偏袒右肩， 右膝著地，

འདས་གཡལ་བ་དེར་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྲུབ་བརྟུང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །

合掌恭敬而白佛言：

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་

「希有！世尊！如來善護念諸菩薩，

རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཕན་བཏགས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི།

善付囑諸菩薩。

བཅོམ་ལྷན་འདས་འོ་མཚར་ལགས་སོ། །འདི་བར་གཤེགས་པ་འོ་མཚར་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བཞུ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཞུ།

世尊！善男子、善女人，發阿耨多羅三藐三菩提心，

應云何住？

ཇི་ལྟར་མེས་ས་རབ་ཏུ་བརྩུང་བར་བཞུ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།

云何降伏其心？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་

佛言：「

善哉，善哉！ 須菩提！

དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།

如汝所說：

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པས་ཕན་བཏགས་སོ། །

『如來善護念諸菩薩，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་ནོ། །

善付囑諸菩薩。』

རབ་འབྱོར་དེའི་བྱིར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་དང་།

汝今諦聽，當為汝說。

ཐུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།

善男子、善女人，發阿耨多羅三藐三菩提心， 應如是住，

ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་དུག་ཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་གསོལ་ནས།

如是降伏其心。」

「唯然。世尊！」

ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྟར་མཉན་པ་དང་།

願樂欲聞。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་འབྱོར་

佛告須菩提：

འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་སྐད་སྤྱད་

「諸菩薩摩訶薩應如是降伏其心

བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཇི་ཅུམ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་བསྐྱུས་པ། རྫོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལམ། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ལམ།

所有一切眾生之類，

若卵生、

若胎生、

ཐྱོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལམ། རྩམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལམ།

若濕生、

若化生、

若有色、

若無色、

འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནམ།

若有想、

若無想、若非有想非無想

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཅུམ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པས་བརྟགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་

我皆令入無餘涅槃而滅度之。

སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་བརྒྱའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་པ་མེད་དོ་

如是滅度無量無邊眾生，

實無眾生得滅度者。

སྐམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་གཤེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན།

何以故？ 須菩提，若菩薩有我相，

དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་གང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གས།

མྱོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གསལ། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

人相、眾生相、壽者相、

即非菩薩。（註：此段順序，中藏不同）

ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདོམ་པོ་ལ་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །

「復次須菩提，菩薩於法，

應無所住，行於佈施。

གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་། རྟག་བྱ་དང་།

所謂不住色佈施，

不住聲、

香、

味、

觸、

ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་

法佈施。

ཅི་ནས་ཀྱང་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ན། །

菩薩應如是佈施，不住於相。

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་

何以故？

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འགང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆད་གཟུང་བར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

若菩薩不住相佈施，

其福德不可思量。

རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྤྲོ་བ་ལ་སེམས། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཆད་གཟུང་བར་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

須菩提，於意云何？東方虛空可思量否？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་དང་། རྒྱལ་དང་། བྱང་དང་།

「不也，世尊。」

「須菩提！南西北方

སྟོང་དང་། འོག་གི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་དང་། ཕྱོགས་བརྒྱའི་ནམ་མཁའི་ཆད་གཟུང་བར་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

四維上下

虛空可思量否？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་

「不也，世尊。」

「須菩提，

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འགང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཆད་གཟུང་བར་སྤྲོ་བ་

菩薩住無相佈施，福德亦復如是不可思量，菩薩但應如所教住。」

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྒྲུལ་དུ་སེམས། མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྒྲུལ་མཇུག། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

「須菩提！於意云何？可以身相見如來不？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེན།

「不也，世尊！ 不可以身相得見如來。 何以故？」

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྒྲུང་དུ་འོ། །

如來所說身相， 即非身相。」

དེ་སྒྲུང་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ནོ། །

佛告須菩提：

རབ་འབྱོར་ཇི་སྒྲུལ་དུ་མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཅུ་དུ་བརྟུན་ནོ། །ཇི་ཅུ་དུ་མཚན་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཅུ་དུ་མི་བརྟུན་ནོ། དེ་ལྟར་

「凡所有相，皆是虛妄。 若見諸相非相，

ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་དང་མཚན་མ་མེད་པར་བལྟ་འོ། །དེ་སྒྲུང་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་།

則見如來。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྒྲུང་ཅེས་གསོལ་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

須菩提白佛言： 「世尊！

མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟ་བུའི་ཐམ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་ན། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེའི་

頗有眾生，得聞如是言說章句，

ཆོག་བཤད་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་འདུཤེས་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་བ་ལྟ་མཆིས་ལགས་མཇུག།

生實信不？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་འདི་སྒྲུང་དུ་

佛告須菩提： 「莫作是說。

མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟ་བུའི་ཐམ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་ན།

如來滅後，後五百歲， 有持戒修福者，

སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེའི་ཆོག་

於此章句

འགད་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་མཆིས་འགས་སམ་ཞིས་ཁྱོད་དེ་སྐྱད་མ་ཟེར་ཅིག། །རབ་འབྱོར་

能生信心以此為實，

མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟ་བུའི་ཐ་མ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩལ་

ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། རབ་འབྱོར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་།

當知是人

སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱས་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།

不於一佛二佛三四五佛而種善根，

རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་བསྐྱེད་པའི་

已於無量千萬佛所種諸善根，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་འབྱུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་

གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཆོག་འགད་པ་དགོ་ལ་སེམས་དད་པ་གཅིག་ཙམ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི།

聞是章句，

乃至一念生淨信者，

須菩提！

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་

如來悉知

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི།

悉見，

是諸眾生

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་རྟུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་པར་འགྱུར་ངོ་། །

得如是無量福德。

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། བདག་རྟུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

何以故？

是諸眾生

無復我相、

སེམས་ཅན་རྟུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། སྟོག་རྟུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། གང་ཟག་རྟུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །རབ་འབྱོར་

人相、眾生相、壽者相。

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་མེད་པར་ཡང་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་

無法相， 亦無非法相。

འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེན། རབ་འབྱོར་

何以故？

གཤམ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི།

是諸眾生 若心取相，則為著我、人、眾生、壽者。

ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་ས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་།

若取法相， 即著我、

སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

人、眾生、 壽者。 何以故？

གཤམ་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་ས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།

若取非法相， 即著我、人、眾生、壽者，

སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེན།

རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཀྱང་ལོག་པར་གཞུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་གཞུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་

是故不應取法， 不應取非法。 以是義故，

དེ་ལས་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་གཟེངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན།

如來常說：『汝等比丘，知我說法，如筏喻者，法尚應捨，

ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

何況非法。』

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་སྟུལ་ཏོ། །

རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས།

「須菩提！於意云何？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཐུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུམ་

如來得阿耨多羅三藐三菩提耶？

མཁུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ཚོས་གང་ཡང་བསྟན་སྟུང་མཁུ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།

如來有所說法耶？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་གྱོ། །

須菩提言：

བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན།

「如我解佛所說義，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་གང་སྟུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་

མཆིས་ལགས་སོ། །

無有定法名阿耨多羅三藐三菩提，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་དུ་ཞེན།

亦無有定法，如來可說。

何以故？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུང་དུ་མ་མཆིས། བརྫོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ།

如來所說法，

皆不可取、不可說、

དེ་ནི་ཆོས་རྒྱུང་མ་ལགས། ཆོས་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྟངས་ལྟར། །དེ་ཅི་ལྟར་དུ་ཞེན། འཇགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི།

非法、

非非法。

所以者何？

一切賢聖，

འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྟངས་ལྟར། །

皆以無為法而有差別。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་ལ་ཞིག་སྟོང་།

「須菩提！於意云何？

若人滿三千大千世界

གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་

七寶以用布施，

是人

བྱུང་མ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་སྟུང་མཁུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མང་ལགས་སོ། །

所得福德，寧為多不？」

須菩提言：

「甚多，世尊！

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅི་ལྟར་

何以故？

དུཞེན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེའི་ཕུང་པོ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་སྟེ།

是福德即非福德性，

དེབས་ན་དེབ་ཞིན་གཤེགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

是故如來說福德多。」

མཆོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མགའ་སྒྲུབ་པ། མའ་ལྟོང་འིགས་ཀྱི་བུམ་མ་འིགས་ཀྱི་ལྷོ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

「若復有人，

ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུས་ཁྲིམ་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དེ་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་ལ་སྤྱོད་

於此經中受持，乃至四句偈等，

བཅད་པ་ཅེས་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་འཆད་ཅིང་ཡང་དག་པར་མཐུ་སྒྲུལ་ན།

為他人說，

གཞི་དེ་ལས་བཤེད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་མང་དུ་བྱུང་ས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ།

其福勝彼。

[illegible]

何以故？須菩提！一切諸佛，及諸佛阿耨多羅三藐三菩提法，

ཁོ་གི་མ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འདྲི་ལས་ལྟར་སྟེ། སངས་བླ་མ་པོ་ཙོ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱང་འདྲི་ལས་སྟེ་མ་པོ་མྱོ་མོ།

皆從此經出。

འཛིན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་མཛུགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མ་འདུག་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་ཐུབ་པའི། མཛུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་པ་དེ་

須菩提！ 所謂佛法者，

即非佛法。

བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མྱེར་ཏེ། དེས་ན་སངས་སྐུས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཞེས་བུའོ།

[illegible]

「須菩提！於意云何？須陀洹能作是念：『我得須陀洹果』不？」

མཐའ་ལྷོ་མཁའ་ལོ་ལ་། བཅོམ་ལྷན་པད་ས་དེ་རིམ་ལག་ས་ལོ། ཉེ་ཅི་མི་སྤྲད་ཁེ་ན། བཅོམ་ལྷན་པད་ས་དེ་རིམ་ལག་ལག་ས་།

須菩提言：「不也，世尊！何以故？」

པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །གཟུགས་ལའང་མ་ཞུགས། ལྷ་ལ་ཡང་མ་ཞུགས།

須陀洹名為入流，而無所入，

不入色、聲、

香、味、觸、法，

香、味、觸、法，

དེས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ།

是名須陀洹。」

དེ་ཅི་འདྲི་སྤང་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྷན་འདས་

གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན།

དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་

「須菩提！於意云何？斯陀含

བའདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་གིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པ་སྤྲུལ་མཇུག་པ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ།

能作是念：『我得斯陀含果』不？」

須菩提言：

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤང་དུ་ཞེན།

「不也，世尊！

何以故？

གང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་སྟེ། དེས་ན་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །

斯陀含名一往來，而實無往來，

是名斯陀含。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་གིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན།

དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་དང་། ཐོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའདི་སྤྲུལ་དུ་བདག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་

「須菩提！於意云何？阿那含能作是念：『我得阿那含果』不？」

འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་སྤྲུལ་མཇུག་པ།

རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་པདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་བྱེད་ལྟེན། ཁང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་དུ་
須菩提言： 「不也，世尊！ 何以故？ 阿那含名為不來，

ལྷགས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བགྱིལོ། །

而實無來， 是故名阿那含。」

བཅོམ་ལྷན་པདས་གྱིས་བཀའ་ལྟར་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟེན་པ་སེམས། དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྟེན་པ་

「須菩提！於意云何？ 阿羅漢能作是念：

བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཐོ་སྟེན་པ་སེམས་སྟེན་པ་མཇུག་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་པདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །

『我得阿羅漢道』不？」 須菩提言： 「不也，世尊！

དེ་ཅི་བྱེད་ལྟེན། ཁང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བགྱིལོ་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྷན་པདས་

何以故？ 實無有法名阿羅漢。 世尊！

གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྟེན་པ་བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཐོ་སྟེན་པ་སེམས་པར་ཐུག་ན།

若阿羅漢作是念： 『我得阿羅漢道。』

དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འབྱུང་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

即為著我、人、眾生、壽者。

གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འབྱུང་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་པདས་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་

世尊！ 佛說我得無諍三昧，

ནུས་སྟེན་གྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་པདས་བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དག་བཅོམ་པ་ལགས་ཀྱང་།

人中最為第一， 是第一離欲阿羅漢。

བཅོམ་ལྷན་པདས་བདག་འདི་སྟེན་པ་བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་འོ་སྟེན་པ་སེམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་པདས་གལ་ཏེ་འདི་སྟེན་པ་

我不作是念： 『我是離欲阿羅漢。』 世尊！ 我若作是念：

བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཐོ་སྟེན་པ་སེམས་པར་ཐུག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཇགས་གྱི་བྱ་རབ་འབྱོར་ནི་

『我得阿羅漢道。』 世尊則不說須菩提是樂阿蘭那行者！

ནོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལའང་མི་གནས་པས་ན་ནོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་

ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་ལགས་སོ། །

以須菩提實無所行，而名須菩提是樂阿蘭那行。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས།

佛告須菩提： 「於意云何？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྐྱངས་པའི་ཆོས་དེ་

如來昔在然燈佛所， 於法有所得不？」

གང་ཡང་ཡོད་སྟུང་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །

「世尊！

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྐྱངས་པའི་ཆོས་དེ་

如來在然燈佛所， 於法實無所得。」

གང་ཡང་ཡོད་ཡེ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་

「須菩提！於意云何？菩薩莊嚴佛土不？」

བདག་གིས་ཞིང་བཞོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ནི་མི་བདེན་པར་སྒྲུབ་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་

「不也，世尊！何以故？

ཞིང་བཞོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཞོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཞོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་

莊嚴佛土者， 則非莊嚴，

ཞིང་བཞོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན།

是名莊嚴。」 「是故須菩提，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལའང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡོད།

諸菩薩摩訶薩應如是生清淨心，

གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡོད། །སྤྱོད་བྱི་དང་རོད་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་

不應住色生心， 不應住聲、香、味、觸、法生心，應無所住而生其心。

བྱ་ཡོད། །

འདྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྤྱིས་བུ་ཞིག་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ།

須菩提！ 譬如有人，

འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟེ་འདྲུང་བུ་གྱུར་ན། འདྲུང་འདི་ཇི་སྟེ་འདྲུང་བུ་སེམས། ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་མམ། འདྲུང་གྱིས་གསོལ་པ།

身如須彌山王，

於意云何？ 是身為大不？」 須菩提言：

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་དུ་ཞེན།

「甚大，世尊！

何以故？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་དེ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པ་འདི་སྟེ་དུ་སྟེ། དེས་ན་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཞེས་བཤྲོད། །

དེ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་ དེས་ན་ལུས་ཆེ་ཞེས་བཤྲོད། །

佛說非身， 是名大身。」

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདྲུང་འདི་ཇི་སྟེ་འདྲུང་བུ་སེམས།

「須菩提！

གཞུང་ལྟར་གྱི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེ་པ་གཞུང་ལྟར་ཡང་དེ་སྟེ་དེ་ཙམ་རྒྱུར་ལ། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་

如恒河中所有沙數，如是沙等恒河，於意云何？是諸恒河沙寧為多不？」

སྟེ་མ་མམ། འདྲུང་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞུང་ལྟར་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་ལགས་ན།

須菩提言：

「甚多，世尊！但諸恒河尚多無數，

དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལྟ་སྟེ་ཀྱང་ཅི་འཆལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདྲུང་ཁྱོད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

何況其沙。」

「須菩提！我今實言告汝。

བྱའོ། །

གཞུང་ལྟར་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེ་པ་དེ་སྟེ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྤྱིས་པ་འམ། བུད་མེད་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་

འདྲུང་བར་བྱས་ཏེ།

若有善男子、善女人，以七寶滿爾所恒河沙數三千大千世界，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པ་འེ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། འདྲུང་འདི་ཇི་སྟེ་འདྲུང་བུ་སེམས།

以用布施，

སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མང་ལགས་སོ།།

得福多不？」

須菩提言：

「甚多，世尊！」

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་འཇུག་པ། རབ་འབྱོར་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྦྱོང་རྒྱུ་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ།

佛告須菩提：

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས།

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་པ་ཅམ་བཟུང་ནས།

「若善男子、善女人，於此經中，乃至受持四句偈等，

གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བཤད་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ན།

為他人說，

དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆོས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །

而此福德勝前福德。」

ཡང་རབ་འབྱོར་ས་ཚུགས་གང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བཅད་པ་ཅམ་འདོན་ཏུ་མ་

「復次，須菩提！隨說是經，乃至四句偈等，

བདོན་པའི་ས་ཚུགས་དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་

當知此處，一切世間天、人、阿修羅，皆應供養，如佛塔廟，

སྤྱི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་།

རྩལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་

何況有人盡能受持讀誦。

ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྷན་པར་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཅི་སྤྱོད་ཏེ་ས་ཚུགས་དེ་ན་སྤྱོད་པ་འམ། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རྩད་བར་གནས་སོ། །

須菩提！當知是人成就最上第一希有之法，若是經典所在之處，則為有佛，若尊重弟子。」

དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་འཇུག་པ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མིང་ཅི་ལགས།

爾時，須菩提白佛言：

「世尊！

當何名此經？

འདི་མེ་ལྷ་ར་གཞུང་བར་བཞི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ།

我等云何奉持？」

佛告須菩提：

རབ་འབྱོར་ཆོས་གྱི་རྣམ་གངས་འདིའི་མིང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་དེ་ལྷ་ར་གཞུང་ས་ཤིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་

「是經名為『金剛般若波羅蜜』，以是名字，汝當奉持。 所以者何？須菩提！

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

佛說般若波羅蜜，

則非般若波羅蜜。

དེས་ན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས།

須菩提！於意云何？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུང་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

如來有所說法不？」

須菩提白佛言：「世尊！

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་ཤོ། །

如來無所說。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས།

「須菩提！於意云何？

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་སྟུང་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

三千大千世界所有微塵是為多不？」

須菩提言：

བཅོམ་ལྷན་འདས་སའི་རྩལ་དེ་མང་ལགས་ཤོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་ཤོ། །དེ་ཅིའི་སྟངས་དུ་ཞེན།

「甚多，世尊！」

བཅོམ་ལྷན་འདས་སའི་རྩལ་གང་ལགས་པ་དེ་རྩལ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟངས་དུ་སྟེ། དེས་ན་སའི་རྩལ་ཞེས་བཞུགསོ།

「須菩提！諸微塵，

如來說非微塵，

是名微塵。

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟངས་དུ་སྟེ།

如來說世界，非世界，

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བཞུགསོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས།

是名世界。

「須菩提！於意云何？

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སུ་བལྟ་བར་
可以三十二相見如來不？」

བུ་སྐྱེས་མཁམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན།

「不也，世尊！不可以三十二相得見如來。何以故？

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མཚན་མ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

如來說三十二相，

即是非相，

གསུངས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ནུམས་ཞེས་བཀྲོའོ། །

是名三十二相。」

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། རབ་འབྱོར་སྐྱེས་པའམ།

「須菩提！

བྱུང་མེད་གང་ལ་ལ་ཞེག་གིས་ལུས་གཏྲའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བས།

若有善男子、善女人，以恒河沙等身命布施；

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནུམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་རྫོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱན་ན།

若復有人，於此經中，乃至受持四句偈等，

為他人說，

དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནུམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །

其福甚多。」

དེ་ནས་ཆོད་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོགས་ཀྱིས་མཆི་མ་ལུང་སྟེ། དེས་མཆི་མ་ལྷིས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་གསོལ་དོ། །

爾時，須菩提聞說是經，深解義趣，涕淚悲泣，而白佛言：

ཆོས་ཀྱི་ནུམ་གྲངས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་སྟེད་བསམ་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་

「希有，世尊！佛說如是甚深經典，

པ་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་ཡི་ཤེས་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནུམ་གྲངས་འདི་སྤྲོན་ནུམ་ཡང་མ་ཐོས་ལགས་

我從昔來所得慧眼，

未曾得聞如是之經。

སོ།།

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མདོ་སྟོབས་འདུག་པ་འདི་ལ་གང་དག་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་

世尊！若復有人得聞是經，信心清淨，則生實相，當知是人，

དོམ་ཚར་རབ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་ཞི་སྒྲུབ་ཞེན།

成就第一希有功德。

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྟེ། དེས་ན་

世尊！ 是實相者， 則是非相， 是故

ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་ཞེས་དེ་བཞིན་

如來說名實相。

གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མོས་པ་ནི།

世尊！ 我今得聞如是經典，信解受持不足為難，

འདག་ལ་དོམ་ཚར་མ་འགས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲུབ་མའི་ཆོ་སྒྲུབ་མའི་དུས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་འཛིན་མ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

若當來世，後五百歲，其有眾生，得聞是經，

འདི་ལྟར་པ་དང་། འཁྲི་བ་དང་། འཛོན་པ་དང་། འཚང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་།

ཀུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དོམ་ཚར་རབ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ལགས་སོ། །

信解受持，是人則為第一希有。

ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ནི་བདག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་དེ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་པ་དང་།

何以故？ 此人無我相、人相、眾生相、壽者相。

གང་ཟག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འབྱུང་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་ཞི་སྒྲུབ་ཞེན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་པ་དང་།

所以者何？ 我相即是非相，

སེམས་ཅན་དེ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཁྱེད་འདུ་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་

人相、眾生相、壽者相即是非相。

ཉིད་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲུབ་དུ་ལོ། །དེ་ཅི་ཞི་སྒྲུབ་ཞེན།

何以故？

སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲུབ་དུ་ལོ། །དེ་སྒྲུབ་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།

離一切諸相，則名諸佛。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོང་དང་ལྷན་པར་བཤུངས་ལ་འདི་སྒྲུབ་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཡོད། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

佛告須菩提：「

如是，

དེད་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་མདོ་ཞེ་འདི་བཤད་པ་ལ་མི་སྒྲིག་ཅིང་མི་དང་ལ་ཀུན་རྒྱུ་དང་བར་མི་འབྱུང་བ།

如是！ 若復有人，得聞是經，不驚、不怖、不畏，當知是人

དེད་གཞི་ནི་དོ་མཚར་མཐད་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་རྟེ། གྲི་ཅི་འཕྲིང་ཞེ་ན། མཐ་འབྲུང་པ་ལྷན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་གསུངས་

甚為希有。 何以故？ 須菩提！如來說 第一波羅蜜，

ཏེ།

པ་ལྷན་པ་དམ་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་གསུངས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔག་རྒྱ་མེད་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
非第一波羅蜜，

ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་པ་ལྷན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

是名第一波羅蜜。

ཡང་མཐ་འབྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཅོད་པའི་པ་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་པ་ལྷན་པ་མེད་དོ། གྲི་ཅི་འཕྲིང་ཞེ་ན། མཐ་འབྲུང་

須菩提！忍辱波羅蜜，如來說非忍辱波羅蜜。 何以故？ 須菩提！

གང་གི་ཆེ་ག་ལྷོ་ལི་རྒྱལ་པོས། དའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་བཅད་པར་བྱུང་པ་དེའི་ཆོང་ལ་བདག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་སམ།

如我昔為歌利王割截身體，我於爾時，無我相、

སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་སམ། སྟོག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་སམ། གང་ཟག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་།

無人相、無眾生相、無壽者相。

ངལ་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲི་ཅི་འཕྲིང་ཞེ་ན། མཐ་འབྲུང་

何以故？

གལ་ཏེ་དེའི་ཆོང་ལ་བདག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན། དེའི་ཆོག་ནོད་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བྱུང་ལ། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་།

我於往昔節節支解時，若有我相、人相、眾生相、

སྟོག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་བྱུང་ན། དེའི་ཆོག་ནོད་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །

壽者相，

應生瞋恨。

མཐ་འབྲུང་ངས་མདོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ནང་ཆོ་སེམས་ལྷ་བརྒྱུར་བཅོད་པ་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྟོང་དུ་བྱུང་པ་དེའི་ཆོན་ཡང་།

須菩提！又念過去於五百世作忍辱仙人，於爾所世，

ངལ་བདག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་དང་། གང་ཟག་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བྱུང་དོ། །

無我相、無人相、無眾生相、無壽者相。

མཐུན་དུ་བསྟུན།

是故 須菩提！

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤངས་ཏེ།

菩薩應離一切相，

སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

發阿耨多羅三藐三菩提心，

གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

不應住色生心，

སྒྲིན་དང་རྩི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

不應住聲香味觸

法生心，

ཆོས་མེད་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

應生無所住心。

གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྒྲིན་དུ།

若心有住，則為非住。

是故佛說：

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

『菩薩心不應住色布施。』

ཡང་མཐུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱའོ། །

須菩提！菩薩為利益一切眾生，應如是布施。

སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ།

如來說：『一切諸相，即是非相。』

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་དག་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའོ། །

又說：『一切眾生，則非眾生。』

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ། བདེན་པར་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ།

須菩提！如來是真語者、實語者、如語者、

དེབཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ལྷག་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

不誑語者、不異語者。

ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ།

須菩提！如來所得法，

བསྟན་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡང་མིང། རྩན་པ་ཡང་མིང་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།

此法無實無虛。

須菩提！

དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་སྟན་པར་ཞུགས་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་

若菩薩心住於法而行布施，如人入闇，則無所見；

རྒྱབ་སེམས་དཔལ་འབུ་བར་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། ནམ་ལངས་ཏེ་ཉིམ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟང་

若 菩薩心不住法而行布施，如人有目，日光明照，見種種色。

བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་འབུ་བར་བྱའོ། །

ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང། འཛོན་པ་དང། འཆང་བ་དང། གྲོགས་དང།

須菩提！當來之世，若有善男子、善女人，能於此經受持讀誦，

ཀུན་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་དང། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་ཞུན།

則為如來以佛智慧，悉知是人，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟེགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མིང་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

悉見是人，

皆得成就無量無邊功德。」

ཡང་རབ་འབྱོར། སྤྱིས་པའམ། བྱད་མིང་གང་ཞིག་སྤྱི་འདི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལུས་གསྣཱ་འི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ།

須菩提！ 若有善男子、善女人，初日分以恒河沙等身布施，

ཕྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། ཕྱི་འདི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལུས་གསྣཱ་འི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ།

中日分復以恒河沙等身布施，後日分亦以恒河沙等身布施，

རྣམ་གྲངས་འདི་ལྟ་བུར་བསྐྱལ་པ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་པ་ལྟར་ལྟས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བས།

如是無量百千萬億劫以身布施；

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྒྲོང་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བསྐྱེད་ན།

若復有人，聞此經典，信心不逆，其福勝彼，

གང་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲློག་པ་དང་། ཀྱུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་།

何況書寫、受持、讀誦、

གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བཀུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

為人解說。

ཡང་པར་འབྲུང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་

須菩提！以要言之，是經有不可思議、

ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་དེ། འདི་འོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

不可稱量、無邊功德。

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་ཐོག་པ་མཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་།

如來為發大乘者說，

ཐོག་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །

為發最上乘者說。

གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲློག་པ་དང་། ཀྱུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་།

若有人能 受、持、讀、誦，

གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བཀུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི།

廣為人說，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་ཁྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཐེགས་ཏེ།

如來

悉知是人，

悉見是人，

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།

皆得成就不可量、不可稱、無有邊、不可思議功德，如是人等，

མེས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔེ་བྱེད་རྒྱལ་པ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། །

則為荷擔如來阿耨多羅三藐三菩提。

དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉན་པར་མི་རུས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན།

何以故？ 須菩提！若樂小法者， 著我見、

མེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན། རྟོག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་པ་དང་།

人見、眾生見、壽者見、

སྤང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱལ་པར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །

則於此經，不能聽、受、讀、誦、為人解說。

ཡང་རབ་འབྱོར་ས་ཕྱགས་གང་ན་མདོ་བྱེད་འདི་ཕྱིན་པའི་ས་ཕྱགས་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་

須菩提！在在處處，若有此經，一切世間天、人、

ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་བ་འོས་པར་འགྱུར་རྟེ། །

阿修羅，所應供養；

ས་ཕྱགས་དེ་ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་། བསྐོར་བ་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ཕྱགས་དེ་མཆོད་རྟེན་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། །

當知此處，則為是塔，皆應恭敬，作禮圍繞， 以諸華香而散其處。

ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་བྱེད་ཆོག་འདི་དག་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་།

復次，須菩提！善男子、善女人， 受持讀誦此經，

རྟོག་པ་དང་། ཀྱན་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མནར་བར་ལྷུང་། ཤིན་ཏུ་མནར་བར་འགྱུར་རྟེ། །

དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་མེས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་པའི་མི་དག་གའི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་ཆོ་

何以故？ 須菩提若為人輕賤，是人先世罪業，應墮惡道，

འདི་ཉིད་ལ་མནར་བས། ཆོ་རབས་སྤྲུལ་པའི་མི་དག་གའི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

以今世人輕賤故，先世罪業則為消滅，

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱལ་ཁོབ་ལ་རབ་འབྱུར་རྟེ། །

當得阿耨多羅三藐三菩提。

འབྲུ་འཇམ་མཛོད་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་བསྐོལ་པ་གངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གངས་མེད་པ་ན།

須菩提！我念過去無量阿僧祇劫，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མཐའ་མེ་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡང་ཆེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ན།

於燃燈佛前，

སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་ཙུ་བཞི་དག་བྱུང་བ་ངས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ།

得值八百四十萬億那由他諸佛，

མ་མཉམ་པར་མ་བྱས་ནས་བྱགས་བྱུང་བར་མ་བྱས་ཏེ།

悉皆供養承事，無空過者；

འབྲུ་འཇམ་མཛོད་ལྷན་འདས་དེ་དག་ངས་མཉམ་པར་བྱས་ནས་བྱགས་བྱུང་བར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།

須菩提！

ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བརྒྱུ་ཐམར་གྱུར་པ་ན། མདོ་ལྟ་འདི་ཡིན་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་།

若復有人，於後末世，能受持讀誦此經，

ཀླན་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལས།

འབྲུ་འཇམ་མཛོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྤྲུམ་བརྒྱའི་ཆར་ཉེ་བར་མི་འགོ། ལྷོང་གི་ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་།

所得功德，於我所供養諸佛功德，百分不及一，千萬億分、

གངས་དང་ཚད་དང་བགང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ་རྒྱ་ལང་མི་བཅོད་དོ། །

乃至算數譬喻所不能及。

འབྲུ་འཇམ་མཛོད་ཉེ་དེའི་ཆོ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་གང་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་འབྲུ་འཇམ་མཛོད་ཉེ་དེའི་རིགས་ཀྱི་

須菩提！若善男子、善女人，於後末世，有受持讀誦此經，所得功德，

བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ངས་བཅོད་ན།

我若具說者，

མི་མས་ཅན་ནམས་ལྟོས་ལྟོས་པོར་འགྱུར་ཞིང་མི་མས་འབྲུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

或有人聞，心則狂亂，狐疑不信。

ཡང་འབྲུ་འཇམ་མཛོད་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་སྟེ། འདི་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

須菩提！當知是經義不可思議，果報亦不可思議。

དེནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

爾時，須菩提白佛言：「

世尊！善男子、善女人，

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི།

發阿耨多羅三藐三菩提心，

云何應住？

ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་རྟུག་བྱུང་བར་བགྱི།

云何降伏其心？」

དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ལ་དང། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། །རབ་འབྱོར་

佛告須菩提：「 善男子、善女人，

འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་སྐད་སྟེ་

發阿耨多羅三藐三菩提者，

當生如是心：

བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་བསྐྱེད། །

『我應滅度一切眾生。

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ་

滅度一切眾生已，

而無有一眾生實滅度者。』

སྐམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་གཤམ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་

何以故？ 須菩提！ 若菩薩有

གང་ཟག་གི་བར་དུ་འདུ་ཤིས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་

我相、人相、眾生相、壽者相，則非菩薩。

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

所以者何？ 須菩提！

實無有法發阿耨多羅三藐三菩提者。

རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྐད་སྟེ་སྐམ་དུ་སེམས།

須菩提！ 於意云何？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མི་མཛད་ལས་གང་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཛད་པར་

如來於燃燈佛所，

有法得阿耨多羅三藐三

ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་སྟེ་མ་མམ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།

菩提不？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །

「不也，世尊！如我解佛所說義，

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་

佛於然燈佛所， 無有法得阿耨多羅三藐三菩提。」

པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་མ་མཛེས་སོ། །

དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།།

佛言：「

如是，如是！須菩提！

དེ་དེ་བཞིན་དེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་

實無有法如來得阿耨多羅三藐三菩提。

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲུར་ན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་བྲིན་

須菩提！ 若有法如來得阿耨多羅三藐三菩提者，然燈佛則不與我受記：

ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་བྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་རོ་

『汝於來世， 當得作佛，

釋迦牟尼。』

ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་

ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་བྲིན་

以實無有法得阿耨多羅三藐三菩提，是故然燈佛與我受記，

འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་བྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུར་རོ་

作是言：『汝於來世，當得作佛，號釋迦牟尼。』

ཞེས་ལུང་བསྟན་དོ། །

དེཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཚོགས་སྒྲ་དྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

何以故？ 如來者， 即諸法如義。

ཡང་རབ་འབྱོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བོཅམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚྡོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚྡོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཁྱེད་པར་

若有人言：『如來得阿耨多羅三藐三菩提。』

ཚྡོགས་པར་སངས་རྒྱུས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལོག་པར་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

須菩提！實無有法，佛得阿耨多羅三藐三菩提。

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚྡོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཁྱེད་པར་ཚྡོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚས་

須菩提！如來所得阿耨多羅三藐三菩提，

དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

於是中無實無虛。

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚས་གང་མེད་པར་ཚྡོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའམ། བསྟན་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡང་མེད།

རྩན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

是故如來說：『一切法皆是佛法。』

རབ་འབྱོར་ཚས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚས་ཞེས་བྱའོ། །

須菩提！所言一切法者，即非一切法， 是故名一切法。

རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྐྱེས་སུ་ཞིག་མིའི་ལུས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

須菩提！ 譬如人身長大。」

ཆོད་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

須菩提言： 「世尊！

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེས་སུ་མིའི་ལུས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་མ་མཆིས་པར་

如來說人身長大， 則為非大身，

གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

是名大身。」

འབྲུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་འདི་སྐད་དུ་

「須菩提！菩薩亦如是。 若作是言：

བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བསྐོའོ་ཞེས་བཟུང་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་མི་བྱེད། །

『我當滅度無量眾生。』

則不名菩薩。

དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ན། འབྲུ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གང་ཡང་ཡོད་སྟེ་མ་མཐོ།

何以故？ 須菩提！ 實無有法名為菩薩。

འབྲུ་དེ་གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འབྲུ་དེ་བས་ན།

是故

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པ། རྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

佛說：『一切法無我、無人、無眾生、無壽者。』

ཡང་འབྲུ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་བཟུང་ན།

須菩提！若菩薩作是言：

『我當莊嚴佛土。』

དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད། །

是不名菩薩。

དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ན། འབྲུ་དེ་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

何以故？ 如來說莊嚴佛土者，

དེ་དག་བཀོད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱེད། །

即非莊嚴，

是名莊嚴。

འབྲུ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་མོས་པ་དེ་ནི།

須菩提！若菩薩通達無我法者，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱ་བ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

如來說名真是菩薩。」

འབྲུ་དེ་འདི་ཇི་སྟེ་དེ་སེམས་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདི་སྟེ་མངའ་སྟེ་མཐོ།

「如是，世尊！

如來有肉眼。」

འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་སྤྲོད་མངའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཕྲོ་མྲའི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྟེན་སྤྲོད་མངའ་སྟུང་མཐུ།

「須菩提！ 於意云何？ 如來有天眼不？」

འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྟེན་སྤྲོད་མངའོ། །

「如是，世尊！ 如來有天眼。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

འཕྲོ་མྲའི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་འཕྲོ་མྱེས་སྤྲོད་མངའ་སྟུང་མཐུ།

「須菩提！ 於意云何？ 如來有慧眼不？」

འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་འཕྲོ་མྱེས་སྤྲོད་མངའོ།

「如是，世尊！ 如來有慧眼。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཕྲོ་མྲའི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོད་མངའ་སྟུང་མཐུ།

「須菩提！ 於意云何？ 如來有法眼不？」

འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲོད་མངའོ།

「如是，世尊！ 如來有法眼。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཕྲོ་མྲའི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲོད་མངའ་སྟུང་མཐུ།

「須菩提！ 於意云何？ 如來有佛眼不？」

འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲོད་མངའོ། །

「如是，世尊！ 如來有佛眼。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཕྲོ་མྲའི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས།

གཞུ་འཁྱུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་གཞུ་འཁྱུང་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ལ། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྱུར་ན།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་སྟུང་མཐུ། འཕྲོ་མྱེས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེལྟ་ལགས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་ལགས་མོ།

「須菩提！ 於意云何？ 恒河中所有沙，佛說是沙不？」「如是，世尊！ 如來說是沙。」

「須菩提！ 於意云何？ 如一恒河中所有沙，有如是等恒河，是諸恒河所有沙數，佛世界如是，寧為多不？」「甚多，世尊！」（註：這段無法逐句對照，對不太起來）

ཁོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དག་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་

佛告須菩提：「爾所國土中，所有眾生，若干種心，如來悉知。

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རངས་རབ་རྟེན་སོ། ། དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེན།

何以故？

རབ་འབྱོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་རྒྱ་ན་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།།

如來說諸心，皆為非心，是名為心。

དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེན།

所以者何？

རབ་འབྱོར་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད།

ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

須菩提！過去心不可得，現在心不可得，未來心不可得。」

རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟོན་པ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཟིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་རྟེ་

「須菩提！於意云何？ 若有人滿三千大千世界七寶以用布施，

གང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་

དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་

是人以是因緣，得福多不？」

「如是，世尊！此人以是因緣，得福甚

པ་མང་ལགས་སོ། །

多。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མོ་དེ་

གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །

ཡང་རབ་འབྱོར་གཤེགས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་ན།

「須菩提！若福德有實

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་གསུང་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟོན་པ་སེམས་ཀྱི་

如來不說得福德多；以福德無故，如來說得福德多。

「須菩提！於意云何？

གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟུང་མཇུག། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

佛可以具足色身見不？ 「不也，世尊！

དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲ་དུ་ཞེན།

如來不應以具足色身見。

何以故？

བཅོམ་ལྡན་འདས་

གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། དེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ།

如來說具足色身，

即非具足色身，

དེས་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བགྱི་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བག་འཕྱུལ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས།

是名具足色身。」

「須菩提！於意云何？

མཚན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟུང་མཇུག། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་ལ།

如來可以具足諸相見不？

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །མཚན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲ་དུ་ཞེན།

「不也，世尊！

如來不應以具足諸相見。

何以故？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པར་གང་གསུངས་པ་དེ།

如來說諸相具足，

མཚན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན་མཚན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱི་ལོ། །

即非具足，

是名諸相具足。」

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བག་འཕྱུལ་ལ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྟུང་དུ་

「須菩提！汝勿謂如來作是念：

ངས་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དགོངས་སོ་སྟུང་ན། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་སྟེ།

『我當有所說法。』

莫作是念，何以故？

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་སུ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཟེར་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མེད་པ་དང་ལོག་པར་བཟེན་པས་ང་ལ་སྟུར་བར་འགྱུར་རོ། །

若人言：『如來有所說法。』即為謗佛，不能解我所說故。（註：後二句中藏順序不同）

དེའི་ཕྱིར་ཞེན། སའ་འབྱོར་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི། གང་ཆོས་བཟན་པ་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་

須菩提！說法者，無法可說，是名說法。」

གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྒྲ་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

爾時，慧命須菩提白佛言： 「世尊！

མ་འོངས་པའི་དུས་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་འདི་ཐོས་ནས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་

འབྱུང་བ་ལྟ་མཆིས་ལགས་སམ།

頗有眾生，於未來世，聞說是法，生信心不？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྟུལ་པ། སའ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

佛言： 「須菩提！ 彼非眾生， 非不眾生。

དེའི་ཕྱིར་ཞེན། སའ་འབྱོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

何以故？ 須菩提！ 眾生、眾生者， 如來說非眾生，

དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་འོ། །སའ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས་ཀྱི།

是名眾生。」

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་

སྟུང་མམ།

ཆོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

須菩提白佛言： 「世尊！ 佛得阿耨多羅三藐三菩提，

རྒྱ་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྟུལ་པ།

為無所得耶？」

སའ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་མེད་དེ། དེས་ན་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་

「如是，如是！須菩提！我於阿耨多羅三藐三菩提乃至無有少法可得，是名阿耨多羅三

བར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་བྱ་ཅེས་བྱ་འོ། །

藐三菩提。」

ཡང་རབ་འབྱེར་ཆོས་དེན་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས།

「復次，須菩提！是法平等，無有高下，

དེས་ན་སྒྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ།།

是名阿耨多羅三藐三菩提；

སྒྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་དང་། མེས་མ་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོན་མེད་པ་དང་།

以無我、無人、無眾生、無壽者，

གང་ཟག་མེད་པ་རམ་ཉམ་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །

修一切善法，則得阿耨多羅三藐三菩提。

རབ་འབྱེར་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

須菩提！所言善法者，

དེ་དག་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །

如來說非善法，

是名善法。」

ཡང་རབ་འབྱེར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་གང་ལ་ལེགས་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རིའི་རྒྱལ་

「須菩提！若三千大千世界中所有諸須彌山王，

པོ་རི་རབ་དགའི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་ཅུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་གྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་བྱིན་པ་བས།

如是等七寶聚，有人持用布施；

གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུ་སྟོན་པ་འདི་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཅུམ་གཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་

若人以此般若波羅蜜經，乃至四句偈等，受持讀誦、為他人說，

ཡང་དག་པར་བསྟན་ན། རབ་འབྱེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྲ་མ་དེས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་མེད་པ་ནས་

ཟུལ་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ།།

於前福德百分不及一，百千萬億分，乃至算數譬喻所不能及。」

རབ་འབྱེར་འདི་ཇི་སྟུང་དུ་མེས་ས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྟུང་དུ་ངས་མེས་མ་ཅན་རྣམས་བཀྲོལ་ལོ་ཞེས་དགོངས་སོ་སྟུང་ན།

「須菩提！於意云何？汝等勿謂如來作是念：『我當度眾生。』

རབ་འབྱེར་དེ་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། དེ་ཅི་འདྲི་རྒྱུར་ཞེས། རབ་འབྱེར་

須菩提！莫作是念。何以故？

དེབཞིན་གཤེགས་པས་གང་བཀོལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འབ་འབྱོར་

實無有眾生如來度者，

གཤེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཞིག་བཀོལ་བར་ལྷུང་ན། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འལྱུང་།

若有眾生如來度者，

如來則有我，

སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འལྱུང་ནོ། །འབ་འབྱོར་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི།

人、眾生、壽者。

須菩提！如來說：『有我者，

འཛིན་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན། དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ངོ། །

則非有我，

而凡夫之人以為有我。』

འབ་འབྱོར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ།

須菩提！凡夫者，

如來說則非凡夫。」

དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བོ། །

འབ་འབྱོར་འདི་མི་སྣ་དུ་སེམས། མཚན་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་མཇེམ། འབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

「須菩提！於意云何？可以三十二相觀如來不？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །མཚན་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ།

འབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཚན་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འབ་འབྱོར་གཤེགས་ཏེ་མཚན་

佛言：「須菩提！

ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་འལྱུང་ན། འཁོར་ལོས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འལྱུང་ཏེ།

若以三十二相觀如來者，

轉輪聖王則是如來。」

དེས་ན་མཚན་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱ་བོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་ལྟར་ན།

མཚན་ཡུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །

དེན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ལག་འཁྱུང་། །གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །

爾時，世尊而說偈言：

「若以色見我，

གང་དག་ང་ལ་སྤྲང་ཤེས་པ། །ཡོག་པར་ཡམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྤྱོད་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ།

以音聲求我， 是人行邪道， 不能見如來。」

འདྲན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས།

པ་འབྱོར་འདི་མེ་སྤྲུལ་དུ་སེམས། །མཚན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

「須菩提！汝若作是念：『如來不以具足相故，得阿耨多羅三藐三菩提。』

བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་ན། །པ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ།

須菩提！莫作是念

པ་འབྱོར་མཚན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་

如來不以具足相故，得阿耨多羅三藐三菩提。

སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །པ་འབྱོར་ཁྱོད་འདི་སྤྲུལ་དུ་

須菩提！汝若作是念：

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་གང་ལ་ལ་ཞིག་རྣམ་པར་བཤེག་པ་འཇམ།

『發阿耨多羅三藐三菩提者，說諸法斷滅相。』

ཆད་པར་བཏགས་པའི་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་ན། །པ་འབྱོར་དེ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ།

莫作是念。

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཤེག་པ་འཇམ། །ཆད་པར་བཏགས་པ་མེད་དོ། །

發阿耨多羅三藐三菩提心者，於法不說斷滅相。」

ཡང་པ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་པ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཁྱུང་གི་བྱིས་སྟེང་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་དུ་ན་

須菩提！若菩薩以滿恒河沙等世界七寶布施

ཀྱིས་པ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་པར་བྱིན་པ་བས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བདག་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་ཐོབ་ན།

若復有人知一切法無我，得成於忍，

དེཉིད་གཞི་དེལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ལའོ་བཤྲོར་

此菩薩勝前菩薩所得功德。

須菩提！

བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་མི་བྱུངོ། །ཆོད་ལྷན་པ་ལ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

以諸菩薩不受福德故。」

須菩提白佛言：

བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་མི་བགྱིལ་གསལ་སམ།

「世尊！云何菩薩不受福德？」

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་འཕྲུལ་པ། ལའོ་བཤྲོར་ཡོངས་སུ་གཞུང་མེད་གྱིས། ཡོག་པར་མི་གཞུང་སྟེ་དེས་ན་ཡོངས་སུ་གཞུང་བཞིས་བྱུངོ།

「須菩提！菩薩所作福德，不應貪著，是故說不受福德。」

ཡང་ལའོ་བཤྲོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་རྒྱད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུད་དམ། བྱོན་ཏམ། བཞིངས་སམ། བཞུགས་སམ། མན་ལ་བར་མཛད་དོ་

「須菩提！若有人言：『如來若來若去、

若坐若臥。』

ཞེས་བེར་ན། དེས་ངས་བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེན། ལའོ་བཤྲོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གར་ཡང་མ་བཞུད།

是人不解我所說義。何以故？

如來者，

無所從來，

གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱུངོ། །

亦無所去，

故名如來。」

ཡང་ལའོ་བཤྲོར་ཟིགས་ཀྱི་བྱུང་ཟིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་

「須菩提！若善男子、善女人，以三千大千世界

རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་ཅི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩལ་ཕྱ་ལ་འགྲིལ་གསལ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མར་བྱས་ན། ལའོ་བཤྲོར་

碎為微塵，

འདི་ཅི་སྟེ་རྩལ་དུ་སེམས། རྩལ་ཕྱ་ལ་འགྲིལ་གསལ་དེ་མང་བ་ཡིན་སྟེ་མཐམ། ལའོ་བཤྲོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ།

於意云何？ 是微塵眾寧為多不？」

「甚多，世尊！

རྩལ་ཕྱ་ལ་འགྲིལ་གསལ་དེ་མང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་སྟེད་དུ་ཞེན།

何以故？

བཅོམ་ལྷན་འདས་གསལ་ཏེ་རྩལ་ཕྱ་ལ་འགྲིལ་གསལ་གྱིས་ཤེགས་ཆེས་པར་གྱུར་ན།

若是微塵眾實有者，

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ།

佛則不說是微塵眾。

所以者何？

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣལ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ།

佛說微塵眾，則非微塵眾，

དེས་ན་རྣལ་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཞེས་བགྲོའོ། །

是名微塵眾。

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་

世尊！如來所說三千大千世界，

ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྲོའོ། །

則非世界，

是名世界。

དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་རིམ་པོར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སྐད་དུ་སྟེ།

何以故？

若世界實有者，

則是一合相。

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིམ་པོར་འཛིན་པར་གང་གསུངས་པ་དེ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ།

如來說一合相，

則非一合相，

དེས་ན་རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བགྲོའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྐད་དེ།

是名一合相。」

「須菩提！一合相者，

ཆོས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ངོ། །

則是不可說， 但凡夫之人貪著其事。

རབ་འབྱོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས།

「須菩提！若人言：

『佛說我見、

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བར་དང་། སྟོག་ཏུ་ལྟ་བར་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་

人見、眾生見、壽者見。』

須菩提！於意云何？

དེ་ཡང་དགལ་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ནི་

是人解我所說義不？」

「世尊！是人不解如來所說義。

མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་རྟོག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་བར་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་

何以故？ 世尊說我見、人見、眾生見、壽者見，

ལྟ་བུ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟངས་ལྟེ། དེས་ན་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་བཞེས་བགྲིལ། །

即非我見、人見、眾生見、壽者見， 是名我見、人見、眾生見、壽者見。」

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་

「須菩提！

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ། ལྟ་བར་བྱ། མོས་པར་བྱ་སྟེ།

發阿耨多羅三藐三菩提心者，於一切法，應如是知， 如是見，如是信解，

ཅི་ནས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་རྒྱུར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཆོས་

不生法相。 須菩提！所言法相者，

སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུར་ནི། དེས་ན་

如來說即非法相，

ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །

是名法相。

ཡང་རབ་འབྱོར་

「須菩提！

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་རྩ་མེད་ཅིང་གངས་མེད་པ་དག་ཟིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱིས་རབ་རྩ་

若有人以滿無量阿僧祇世界七寶持用布施，

གང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཇམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་མེད་རྩ་བུ་ནི་པ་འདི་ལས་ཐན་ཆོག་བཞི་པའི་

若有善男子、善女人，發菩薩心者，持於此經，乃至四

ཆོག་སུ་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ནས་འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། རྟོག་གམ། ཀུན་རྒྱུ་པར་བྱེད་ངམ།

句偈等，受持讀誦，

གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་སྟོན་ན་དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆོས་མང་དུ་གངས་མེད་དཔག་རྩ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །

為人演說， 其福勝彼。

感謝

朗望札西格西及翠雯

以及

校稿：性弘法師、懿美、堂寶、淑珠、志平、錦帆、常均、麗雅

藏文校稿：頓珠次仁

藏文打字協助：顯覺法師、繼薰法師

因為有各位的同心協力，才能在短時間內有這份成果呈現

但願

一切眾生以及我們自己過去，

因為煩惱或是不在意而造下任何不恭敬法、

輕忽的罪業，能在這個過程中還淨

註：因為金剛經中文版本甚多，本次法會採用的是鳩摩羅什版。文本乃根據中華電子佛典協會大正新脩大藏經 第八冊 No. 235《金剛般若波羅蜜經》。

http://www.cbeta.org/result/normal/T08/0235_001.htm